SUOMEN TEOSOFISEN SEURAN

JÄSENLEHTI

N:o 4—5. SYYSK. 1918.

Jyväskylä 1918,
Saarijärven Paavo O.-Y:n Kirjapaino

Digitalisoitu näköispainos 2006

VUOSIKOKOUS.

Suomen Teosofisen Seuran vuosikokous pidettiin Oulunkylässä elok. 17 ja 18 päivänä. Puheenjohtajana toimi Pekka Ervast, sihteerinä J. A. Tukiainen.

Nämä vuosikokoukset ovat aina- merkkitapauksia Seuramme elämässä. Voipi sanoa, että ne muodostavat Seuran tähänastisen ainoan yhteisen toimintamuodon. Hajallaan ympäri maata asuvat jäsenet kohtaavat toisensa jälleen vuosikokouksessa ja ennen tätä: jäsenlehteä oli vuosikertomus Seuran ainoa julkaisu.

Ottaakseni esimerkin tahtoisin sanoa, että vuosikokous Seurallemme merkitsee samaa kuin olympialaiset juhlat muinaisessa Kreikassa. Kreikka oli hajaantuneena pikkuvaltoihin, jotka elivät omaa elämäänsä omien lakiensa mukaan, saattoivatpa olla sodassakin keskenään, mutta yhdistävänä siteenä oli kansalle uskonto ja olympialaiset juhlat. Sinne kokoonnuttiin toisiaan tapaamaan, siellä myös esitettiin, mitä kauneinta oli luotu taiteen ja runouden alalla, ja lujitettiin kansallisia yhteisyyden siteitä.

Tänä vuonna ei vuosikokouksellamme ollut läheskään samoja edellytyksiä kuin ennen. Kireä elintarvepula, kalliit matkat, kansallissodan jälkimaininki y. m. seikat estivät jo osanoton runsauden. Ja myös täytynee myöntää, että monet jäsenet suhtautuivat kylmästi Seuran asioihin, arvellen, että viime vuosikokous oli särkenyt Seuran sopusoinnun.

Yhtäkaikki tunnustettakoon, että tämä vuosikokous onnistui paremmin kuin oli uskallettu toivoakaan. Mieliala oli sopua etsivä ja varsinkin ensimäisenä päivänä kaikki tunsivat, kuinka vakavaa oli pyrkimys veljelliseen ratkaisuun kaikissa asioissa. Toisena kokouspäivänä oli pieni hetki ylisihteerin vaalin päättyessä, jolloin tuntui kuin olisi ajauduttu auttamattomaan umpikujaan. Mutta juuri tuossa pienessä koetuksessa selvisi, ettei sittenkään tällä hetkellä mikään voima kykene hajoittamaan Seuramme lujia rivejä. Oli huomattavana yleinen ajatus jättämään personalliset näkökohdat, myötä- ja vastenmielisyydet, syrjään, kun Seuran etu oli kysymyksessä.

Yhtenä todistuksena siitä eteenpäin pyrkivästä hengestä, mikä vuosikokouksessa vallitsi, oli se rohkea päätös, että päätettiin ensi

vuonna kantaa lisäverotus kaikilta jäseniltä niin tuntuva, ettei ennen ole sitä uskallettu ajatellakaan. Päätettiin tämä lisäverotus varallisuuden mukaan 10, 20 ja 30 mk:si, jotka jaotukset vastaavat vähävaraisia, keskiluokkia ja varakkaita jäseniä. Jäsenlehdestä ei tällöin tule mitään erikoista verotusta. Unto Nevalaisen lahjotuksella näkyy olleen innostava, inspiroiva vaikutus. Tuosta lahjoituksesta ei puhuttu mitään, sitä ei otettu edes huomioon, koskapa se ei vielä ainakaan tänä vuonna ole saatavissa, sen sijaan päätettiin itse ponnistaa voimat suurempaan työhön ja „tulla omilla toimeen”. Tulo- ja meno-arvio vaati kaikessa tapauksessa suuria menoja, kaikki kustannukset olivat monin verroin kohonneet eikä jäsenlehden lopettamisia kukaan edes ajatellut. Tätä paitsi päätettiin nyt ensikerran maksaa ylisihteerille kunnollinen palkka, jotta hän voisi todella käyttää aikaa ja työtä Seuran palvelukseen. Määrättiin ylisihteerin palkaksi 6000 mk. vuodessa, johon silloin sisältyvät myös apulaissihteerin palkka, jäsenlehden toimitus j. n. e.

Jäsenmaksun korotus sai alkunsa Hannulan ehdotuksesta, että se korotettaisiin 60 mk:aan vuodessa. Tätäkin ehdotusta kannatettiin, mutta päätettiin kuitenkin pysyä kohtuuden rajoissa eikä tehdä äkkihyppäyksiä. Omituista oli tunnustella mielialaa, joka vallitsi tämän päätöksen teossa. „Mitä ovat nuo muutamat pennit sen rinnalla, mitä Seuran työ merkitsee.” Ja kun vaan mielestähaihtuu entinen arka ja pikkumainen käsitys, niin varmaan jäsenet huomaavat, että tällaiset päätökset kohottavat Seuran arvoa ja merkitystä sekä sen omissa että muiden silmissä,

YLISIHTEERIN VAALI.

„Eloa on paljon, työväkeä vähän.” Se huomattiin jälleen, kun käytiin ylisihteerin vaaliin. Jälleen oli yhtä vaikeata kuin viime vuosikokouksessa löytää henkilöä tälle paikalle. Pekka Ervast nytkin teki voitavansa kieltäytyäkseen tästä toimesta, pitäen ennen esittämiään syitä edelleenkin yhtä pätevinä. Väinö Valvannetta kannatettiin huolimatta siitä, ettei hänellä ole mitään johtajan kykyä ja että hän sairautensa vuoksi kuitenkin olisi estetty tointa kunnollisesti hoitamasta. Sitäpaitsi kävi ilmi, että hän valtiollisen tyhmyytensä vuoksi oli tässä suhteessa aivan sopimaton ja voisi saattaa Seuran ikävään asemaan. Muita ehdokkaita oli tohtori Angervo, J. R. Hannula ja Helmi Jalovaara. Saatiin taas kuluttaa vuosikokouksen kallista aikaa monta tuntia tähän ylisihteerikysymykseen. Ja ratkaisu oli sittenkin epätyydyttävä. Pekka Ervast sai enimmät äänet, mutta tahtoi Seuralta lupausta, että

Väinö Vaivanne ainakin tämän vuoden loppuun asti olisi ylisihteerinä ja pidettäisiin siksi valittuna. Antoiko vuosikokous tämän lupauksen vai ei, siitä ei sekavan menon vuoksi kukaan päässyt selville. Joka tapauksessa jäi se käsitys vallalle, että Vaivanne nyt jäi ylisihteeriksi.

Asia siis päättyi suoraan sanoen nolosti ja tämä oli juuri se umpikuja, johon tultiin. Mutta tämäkin vaikeus tuli ratkaistuksi vielä ennen kesäkurssien lopettamista. Väinö Vaivanne näet yhä huonontuneen terveytensä vuoksi sai vihdoin Pekka Ervastin suostumaan ja ottamaan vastaan ylisihteerin arvon. Tärkeänä syynä oli sekin, ettei ollut lupa saattaa Seuraa kärsimään poliittisten asioiden vuoksi. Ja kolmantena syynä oli tietysti se, että Pekka Ervast oli sääntöjen mukaisesti valittu ja että vastakkainen menettely olisi ollut muodollisesti ja asiallisesti väärin.

Ylisihteeri ei kuitenkaan vielä tänä vuonna lupautunut ottamaan osaa Seuran hallintoon, vaan syntyi vähän samantapainen tila kuin viime vuonna, että hallituksen varapuheenjohtaja, joksi valittiin rouva Olga Salo, edustaa ylisihteeriä hallituksen kokouksissa. Sitäpaitsi hän toimii jäsenkirjurina ja hoitaa kaikki ylisihteerin juoksevat tehtävät. On tietysti Seuran puolelta toivottavaa, että Pekka Ervast niin pian kuin mahdollista ottaisi tehokkaammin osaa Seuran toimintaan eikä pitäisi itseään ulkopuolella olevana.

Uuden hallituksen ensimäisessä kokouksessa hyväksyttiin yksimielisesti ja suurella tyydytyksellä nämä päätökset ja jaettiin virkamiehet seuraavaa vuotta varten. Yleisenä kaikkien rahastojen hoitajana on neiti Helmi Rissanen, veljesrahastoa ja jäsenmaksuja hoitaa Olga Salo ja kannatusrahaston sihteeri on Kyllikki Ignatius. Looshisihteeriksi valittiin Helmi Jalovaara.

On varmaan useimmille Seuran jäsenille ilo kuulla, että sovussa ja yhteisymmärryksessä on ratkaistu Seuran asiat. Kaikki on vertauskuvallista, siitä huomautettiin usein vuosikokouksen yhteydessä. Vaikka ulkonaisesti katsoen vielä Seuramme toiminta on vain pientä ja heikkoa, niin sisäisesti katsoen siinä on takana kaiken aikaa mahtavia voimia vaikuttamassa. Me emme elä ainoastaan fyysillisessä maailmassa, vaan yhtäpaljon hienommilla tasoilla ja meidän toimintamme vastuunalaisuus ulottuu myös noille tasoille. Sentähden on meidän vuosi vuodelta opittava karkottamaan ja voittamaan sellaiset tunteet ja ajatukset, jotka häiritsevät Seuran yhteishenkeä ja veljeyttä. Tuskin missään seurassa on erilaisuus jäsenten välillä kaikilla aloilla niin suuri kuin meidän seurassamme ja kuitenkin siitä huolimatta on voimakas veljeyden side ollut yhtä todellinen, sillä se on kaikilla ainakin yhteisenä pyrkimyksenä. Kunkin on jossain määrin alistettava omat erikoispyyteensä ja erikoistoiveensa ja opittava sietämään ja ymmärtämään toisia.

Ylisihteeri lausui kesäkurssien yhteydessä eräässä puheessaan aina muistettavia sanoja siitä, että tässä Seurassa on kunnioitettava vapaita mielipiteiden ilmaisuja eikä pysähdyttävä toisen tai toisen auktoriteetin lumoukseen. Tulee olla ja on salatieteilijöidenkin joukossa eri suuntia ja niillä pitäisi kaikilla olla sijansa yhteisen teosofisen lipun alla. Totuudella on aina uusia ilmennysmuotoja siinä ilmenee sen ääretön rikkaus.

KESÄKURSSIT.

Vuosikokouksen jälkeen pidettiin 7 päivää kestävät kesäkurssit. (19-25p. elok.) Nämäkin kurssit onnistuivat yli kaiken odotuksen. Vieläpä taloudellisesti kurssit kannattivat itsensä. Vakinaisia osanottajia oli vain noin 30, mutta monet viipyivät muutamia päiviä ja iltasin, jolloin Pekka Ervast piti esitelmiä, saapui aina vieraita kaupungista.

Aamulla pidettiin klo 9:ltä ensimäinen esitelmä. A. A. Saarnio piti kaksi luentoa, joissa hän selosti *Suomen kansan kulttuuritehtävää* kansojen joukossa ja esitti niitä suuntaviivoja, joita *tulevaisuuden kehitys* tulee seuraamaan. Hänen esittelynsä mukaan nykyään valmistetaan uutta alarotua eli uutta sivistystä, Germaaniset kansat, kuten Saksa, joka on nykyisen viidennen sivistyksen huippukohdassa, eivät kykene siirtymään aivan uuteen kehitykseen vaan kehittävät edelleen tätä nykyistä määrättyä kulttuurimuotoa.

Uuden sivistyksen oireita, joiden merkkinä on esim. suurempi kansanvalta ja pyrkimys yhteiskunnalliseen tasa-arvoisuuteen, näkyy Euroopan ulkopuolella olevissa sivistysmaissa, Venäjällä ja myös Suomessa. Suomen ei pitäisi orjamaisesti jäljitellä varsinkaan keski-eurooppalaisia kulttuurimuotoja eikä liiaksi etsiä turvaa ulkoapäin, sillä siten se hukkaa oman tehtävänsä. Se ei voi kilpailla viidennen alarodun kansojen kanssa älyllisissä saavutuksissa, mutta se voi etsiä niitä uusia muotoja, joille tulevaisuuden kehitys on perustettava.

J. R. Hannula piti kaksi luentoa *Johanneksen evankeliumista.* Hän puhui siitä sisäisestä Kristuksesta, johon tämä evankeliumi johtaa, ja hän esitti useilla esimerkeillä, miten kaikki tämän kirjan kertomukset voidaan muuttaa mystillisiksi sisäisiksi tapahtumiksi, sellaisiksi tapahtumiksi, jotka toistuvat kunkin pyrkijän elämässä Kristus-tiellä. Ne ovat kaikki uudestaan koettavat, kun oppilas kulkee mestarinsa jälkiä.

Hugo Vaivanne puhui Intian *veedaanta-filosofiasta,* jonka sanoi osoittavan monia yhtäläisyyspiirteitä teosofian kanssa. Samoin

kuin teosofia veedaanta pyrkii yhdistämään kaikki uskonnolliset käsitykset, löytämään niiden ytimen ja esittämään yleismaailmallista totuutta, kaikkiallisen Itsen tietoisuutta.

Väinö Vaivanne piti luennon *luonnon Vertauskuvastosta,* osottaen, että koko luonto on kuin peili, jossa mahtavat henkiset lait näyttäytyvät luonnon tapahtumissa ja mikä on „ylhäällä", alati kuvastuu siihen, mikä on „alhaalla". Henki ja aine aina kulkevat käsikädessä, ja mikä toisessa ilmenee, ilmenee myös toisessa.

Helmi Jalovaara puhui *naisasiasta ja teosofiasta.* Erinomaisen henkevästi hän esitti naisen suuren ihanteen, jota vasta nykyaikana aletaan aavistaa. Teosofisen Seuran tehtävissä sanotaan, että veljeys on sukupuolesta riippumaton ja teosofisessa liikkeessä tämä elävästi tunnetaan. Täällä on nainen käytännössäkin täydellisesti miehen tasolla, sillä tunnetaan, että mies ja nainen ovat vain saman kuolemattoman yksilön ohimeneviä ilmennysmuotoja. Puhuja sanoi, että naiselle on jonkun verran luonnotonta taistella oikeutensa puolesta. Koko hänen olemuksensa ilmenee toisella tavalla kuin taistelulla. Sentähden pikemmin miehen tulisi taistella naisen oikeuden puolesta kuin hänen itsensä.

Paitsi näitä luentoja pidettiin keskipäivällä keskustelu-, kysymys- ja kuulustelukokouksia. Keskusteluaineena oli vuosikokouksesta jäänyt kysymys: „Kuinka voitaisiin rauhaa ja veljeyttä levittää rikkirevittyyn kansaamme." Siinä keskustelussa tuli kosketelluksi äskeisen kansalaissodan jyrkät ristiriidat ja kuinka nyt olisi tehtävä rauhan työtä niiden tasoittamiseksi. Yleinen mielipide oli, että teosofien pitäisi pysyä erillään varsinaisesta politikasta ja väin koettaa ymmärtää kaikkia puolia ja tasottaa äärimmäisyyksiä. Ohimennen kosketeltiin ajatusta, kuinka tärkeätä olisi kerran saada aikaan teosofisella pohjalla toimiva kansanlehti, joka käsittelisi myöskin jokapäiväisiä elämän kysymyksiä. Keskustelun lopussa puheenjohtaja totesi, että teosofien myötätunto on kansan syvien rivien ja työväestön puolella, vaikka sos. dem. puolueen menettelytapoja ei ole voitu hyväksyä.

Kysymyskokouksissa vastasi Pekka Ervast kysymyksiin, kuulustelukokouksissa käytiin läpi teosofisia käsitteitä ja selviteltiin niitä. Eräänä iltana pitivät kurssilaiset yhteisen illanvieton, jossa m. m. tarinoitiin teosofisesta „alkuajasta" Suomessa ja uudistettiin niitä muistoja.

Kesäkurssit päättyivät loppujuhlaan, joka pidettiin sunnuntaina 25 p:nä Tuonenkylässä. Tunnelma oli erotessa varsin lämmin ja toivottiin, että tästälähin ei yhtenäkään vuonna laiminlyötäisi näiden kohottavien ja opettavien luentotilaisuuksien uu-

distamista. Toivottiin myös, että nuorisoa entistä enemmän saataisiin mukaan ja liikkeeseen uusia voimia koottaisiin.

KASVATUSKYSYMYS.

Vuosikokouksessa rajotetun ajan vuoksi ei kahtena kokouspäivänä ehditty kasvatuskysymystä ottaa esille. Sen sijaan otettiin tämä keskustelu maanantaina 19 p:nä ja se pidettiin virallisen kokouksen jatkona. Alustaja Helmi Jalovaara toi pitkässä innostuttavassa esityksessään ilmi, kuinka tärkeä on juuri teosofiselle liikkeelle kasvatustyö, kuinka tulevaisuuden luominen riippuu ennen kaikkea kasvatuksesta ja kuinka siis teosofien olisi siinä suhteessa löydettävä uudet suuntaviivat, varsinkin kun niitä kaikilla tahoilla nykyään etsitään. Teosofiset kasvatusihanteet käyvät yhteen niiden parhaimpien yritysten kanssa, joita nykyaikana on tehty. Puhuja mainitsi esimerkkejä ja vertailuja uudenaikaisista kouluista ja niistä teosofisista kouluista, joita jo on muutamia olemassa. Hän kehotti nyt suorastaan alottamaan myöskin meillä ainakin alustavasti tekemään valmistusta uuden kasvatuksen hyväksi.

Syntyneessä keskustelussa kannatettiin alustajan mielipiteitä ja yleensä osotettiin vilkasta harrastusta kysymykselle. Seuraavia toimintoja suositeltiin: olisi saatava painetuksi tätä asiaa koskevia kirjasia; olisi käytävä maaseudulla puhumassa sekä teosofisissa loosheissa että yleisölle; olisi muodostettava jonkinlainen järjestö, joka pohtisi näitä kysymyksiä ja miettisi, mitä mahdollisuuksia olisi edes pienen teosofisen koulun alkuunpanolle. Suositeltiin tähän tarkotukseen päämajaa, joka nyt on melkein tyhjänä. Kuitenkin huomautettiin, että ei ole ainoastaan taloudellisia ja ulkonaisia vaikeuksia voitettavana, vaan ettei vielä ole edes tarpeeksi opettajia olemassa, jotka selvästi käsittäisivät sen aivan uuden hengen ja menetelmän, joka tällaisessa koulussa olisi otettava käytäntöön. Sen vuoksi päätettiin vielä edelleen kehittää suunnitelmaa, jotta löydettäisiin edes jonkinlaiset määrätyt perusteet uudelle toiminnalle, milloin se joskus on käytäntöön astuva.

Alustajaa Helmi Jalovaaraa, joka juuri tähän aikaan oli vapautunut muista toimistaan, kehotettiin mitä lämpimimmin asettumaan tämän teosofisen kasvatustoiminnan keskipisteeksi, koska suunnattoman paljon riippuu siitä, että yksi henkilö sille omistaa kaiken aikansa ja ajatuksensa. Hän lupasikin tehdä voitavansa tässä suhteessa.

Mitään järjestöä ei muodostettu, vaan tyydyttiin siihen jär-

jestöön, joka nyt jo oli olemassa, nimittäin teosofisten opettajain liittoon, mikä alkuaan perustettiin „Marjatan renkaan" yhteyteen. Tämä opettajaliitto piti jälkeenpäin kokouksen ja päätti toistaiseksi pysyä aatteellisena liittona, johon kuka tahansa saattaa liittyä, sekä opettajat että muut kasvatuksen harrastajat. Mitään jäsenmaksuja tai muita ulkonaisia velvollisuuksia ei siinä toistaiseksi ole. Liitto otti nimekseen „Teosofinen kasvatusveljeskunta" ja päätti pyrkiä muissa maissa olevien samannimisten teosofisten liittojen yhteyteen.

Vuosikokouksen jälkeen pantiin toimeen myös pieni rahankeräys kasvatustoiminnan ensimäisiin tarpeisiin. Kootut varat ovat kasvatusveljeskunnan hallussa.

Avustuksia ottaa edelleen vastaan kasvatustoiminnan ohjaaja, T. S. hallituksen jäsen Helmi Jalovaara os. Oulunkylä, Tuonenkylä ja hänelle myös voivat ilmottautua ne, jotka haluavat liittyä „Teosofiseen kasvatusveljeskuntaan". Toivottavasti tästä asiasta saadaan tuonnempana enemmän kuulla.

TUONENKYLÄN PÄÄMAJA.

Vuosikokouksessa keskusteltiin vähäsen päämajan hoidosta ja mitenkä se saataisiin tarkotuksenmukaiselle kannalle. Kuitenkin jätettiin tämä asia hallituksen järjestettäväksi. Hallitus ensimäisessä kokouksessaan päätti tämän jäsenlehden kautta kääntyä kaikkien jäsenten puoleen ilmotuksella kysyen, eikö riveissämme ole ketään, joka tahtoisi ja kykenisi ottamaan päämajan maat hoitaakseen ja talon asiat johtaakseen. Hänen pitäisi ymmärtää puutarhanhoitoa ja jos mahdollista maanviljelystä. Viljelysmaata, jonka kaiken voipi käyttää puutarhaksi, on 2 ½ tynnyrinalaa, suuri asuinrakennus on käytettävänä ja palkasta voipi sopia hallituksen kanssa. Yhteensä kuuluu päämajaan 10 tynnyrinalaa, josta 7 on yhdessä lohkossa. Tarkotus olisi saada maat niin hyvään kuntoon kuin mahdollista, tuottaviksi ja kaikinpuolin järjestykseen. Isännöitsijä voisi saada määrätyn prosentin tuotannosta, mutta muuten hän olisi Seuran palveluksessa ja nauttisi siitä palkkaa.

Siis: missä on sellainen käytännölliseen työhön pystyvä jäsen, joka tahtoo „astua remmiin" ja auttaa luomaan päämajasta hyvin hoidetun tilan, jonka viljelykset ilahuttavat sekä silmää että mieltä?

ERÄS VAIKUTELMA.

Muuan jäsen on lähettänyt seuraavan kauniin lausunnon vuosikokouksesta jäsenlehteä varten:

Se tunne ja tietoisuus, joka jäi elävästi mieleen äsken pidetystä Seuramme vuosikokouksesta, on että meillä sittenkin osataan kunnioittaa, rakastaa ja luottaa toinen toiseemme. Kävi selväksi, että me jo osaamme kuunnella vastaväitteitä, jopa syytöksiäkin nousematta haarniskaan ja osaamme uskoa ja luottaa toista mieltä olevan vilpittömyyteen ja hyvään tahtoon. Näimme myös todella suurta itsensä voittamista monella taholla.

Tämä loi kauniin hohteen kaiken yli ja antoi lupauksen tulevaisuudesta. Niin kauan kuin meillä on nämä miehet, nämä ihmiset mukana, voimme rohkeasti käydä eteenpäin, mitä tahansa tulevaisuus tuoneekin tullessaan.

Jokainen kokouksessa mukana ollut lienee enemmän tai vähemmän selvästi tajunnut tämän tosiasian; tekee vain mieli kertoa siitä niille jäsenille, jotka eivät ehkä muulla tavoin saa siitä tietoa. Sen merkitys on äärettömän suuriarvoinen, ottaen huomioon ajan, jossa elämme. *Emilia Hiisivaara.*

ENSI TALVEN TYÖ.

Kohta alkaa tai on jo alkanut uusi toimintakausi Seuramme yhteiselämässä. Paljon riippuu siitä, millä mielellä työtä aloteetaan. Se toivon ja sovun henki, mikä vuosikokouksessa sai alkunsa, näyttäytyköön myös looshien toiminnassa. Etsittäköön uusia toimintamuotoja, milloin vanhat eivät täytä tarkoitustansa. Looshisihteeri, Helmi Jalovaara, jonka esitys on niin lämmin ja sydämiä voittava, voipi kutsusta saapua loosheihin luennoimaan sekä kasvatuksesta että muista teosofisista kysymyksistä. Nekin looshit, joissa toiminta on tyystin sammunut, kutsukoot luennoitsijoita luokseen ja koettakoot elvyttää itsensä uuteen eloon. Nyt on otollinen aika, kehitys käy nopeasti eteenpäin ja ellemme ymmärrä aikamme suuria vaatimuksia, jäämme jälelle kuten kuivettuneet oksat.

MUUTAMIA KIRJEITÄ.

Veljemme Yrjö Kallinen, joka Oulussa kuului työväen johtomiehiin ja joka itseään ajattelematta tempautui vallankumouksen

pyörteisiin, sai tästä tuomion: kuolemanrangaistuksen. Useiden Seuramme jäsenten ja myöskin ulkopuolisten hartaista pyynnöistä tämä tuomio lievennettiin elinkautiseksi kuritushuoneeksi.

Puuttumatta tähän hänen toimintaansa, tahdomme jäljentää muutamia otteita hänen kirjeistään, joista käy ilmi hänen sisäisin, salatuin sielulämänsä. Niissä näkyy hänen voimakas pyrkimyksensä ja samalla vilpitön itsetarkastelunsa, sekä hänen palava rakkautensa kärsiviä kohtaan.

Vuosia sitten hän kirjoitti:

Ikävänpuoleisten olosuhteiden alakuloinen lapsi, jolla on taipumus, varsinkin toisina hetkinä, nähdä maailma kylmän kalpeassa valossa ja joka silloin hartaasti toivoo kuolemaa —; nuorukainen, joka alkaen noudattaa „kaksois" luonnettaan, toisena hetkenä melkein intohimoisesti rakastaa kaikkea tummaa ja salaperäistä, palavasti kaihoaa pyhyyttä, korkeutta, Jumalaa — ja on valmis vaikka minkälaisiin ponnistuksiin, ja toisena hetkenä on raju, hillitön ja aistillinen, valmis kuinka alhaiseen tahansa, jolle jo verrattain varhain löydetty ja innolla omistettu teosofia avaa toisaalta korkean riemun ja tyydytyksen, toisaalta tuskaisat jälkilaskut väärinkäytetyistä hetkistä, jakson omantunnontuskia, itsensä inhoamisia, päätöksiä ja lankeemuksia; nuorimies, jonka sisässä kypsyy vaatimus: Tee tosi kaikesta siitä ylevästä ja ikuisesta, josta unelmoit ja puhut, tee siitä vihdoinkin täysi tosi, pyri vakavasti, kaikella voimallasi elämänyhteyteen Jumalan kanssa! — mutta jonka rukoukset eivät saa tyydyttävää vastausta ja jonka elämän ylle, liittyen lapsuusajoilta perittyyn tunteeseen lapsipuolisuudesta Jumalaan nähden, alkaa kertyä varjo, salainen epäilys: eikö kaikesta päättäen *tämä* elämä ole sittenkin menetetty, eikö tämä ole *vaan* suuri syntienmaksupäivä? — epäilys, joka ei kuitenkaan herätä epätoivoa, vaan alistumisen tummaa riemua, tahtoa olla hyvä sekä — kuoleman kaihoa. — Siinä on muutamia johtavia piirteitä sisäisestä elämästäni, vain kaikista viimeisimmät ajat poisluettuina.

Näin esitettyinä tuntuvat ne itsestänikin tarpeettomasti korostetuilta, mutta käyvät vähemmän juhlallisiksi, kun tulevat asetetuiksi paikoilleen tasoittavaan jokapäiväisyyteen, tekojen ja tapahtumain kirjavaan ryöppyyn.

Se, mikä tuossa jotenkin rikkinäisessä elämässäni on ollut valoisaa, kestävää ja yhdistävää, on harrastus lukemiseen ja mietiskelyyn, joka teki sen, etten mielestäni milloinkaan saanut olla kyllin paljon yksin, sekä jonkinlainen sisäinen — vaikkei ulkonainen — uskollisuus hyvälle. Aina säilytin ihailevan uskoni hyvään, tuo usko tuntui olevan riippumaton personallisista kokemuksistani ja silloinkin, kun enimmin kuvittelin olevani yksin ja hyljätty, toivoin — ehkä hyvinkin lapsellisesti — saavani kuolla

tuntemani hyvän ja korkean edestä, kuolla kuin rangaistuksen alainen sotilas kuninkaansa edestä!

Tuo „kuolemansynti”, jonka painon olin tuntevinani, vaikken itse syntiä tiennytkään, on nyt poissa. Tarvitaan niin vähän pitämään ihmistä kaikkea logiikkaa pilkkaavassa harhaluulossa, mutta tarvitaan myös vain lyhyt hetki, vain muudan sana ja vuosien epäilykset haihtuvat kuin sumu. Nyt tunnen itseni jättiläiseksi moisia epäilyksiä vastaan!”

Kun nyt katselen takanani olevaa lyhyttä taivalta, olen kiitollinen kaikesta, mitä siinä on ollut. Kaikki kokemukset, kukin omalla tavallaan, ovat vaikuttaneet lopultakin samaan suuntaan. Ymmärrän niin hyvin, ettei kannata elää vain elääkseen, tavotellen sitä, mikä on katoavaa. Ymmärrän, että viivytteleminen on vain kerran kuitenkin otettavan askeleen tarkoituksetonta siirtämistä lyhyt aikaisten, typeräin mielijohteiden takia. Enkä ainoastaan tätä *ymmärrä,* vaan voimakkaammin kuin koskaan ennen kaipaan todellista elämää. Jos olen yksin tai seurassa, kotona tai työssäni, missä vaan, niin uudestaan ja uudestaan saan ikäänkuin aavistuksen jostakin huimaavan korkeasta, joka minua kutsuu puoleensa ja jota kohti sieluni vaistomaisesti kulkee kautta kaikkien harhojen.

Maaliskuussa 1913 hän kirjotti:

Kaikki on toistaiseksi tyyntä, odotan myrskyjä — suotuisina taivaan merkkeinä. Vuodet, jotka aikaisemmin olen kamppaillut alemman luontoni kanssa, ovat tietämättäni valmistaneet minua tähän rynnäkköön. Olenhan niiden kuluessa tullut jo jossain määrin panemaan merkille, mitä kysyy tasapainon säilyttäminen tapausten nopeassa pyörteessä, tai öinen taival pimeyden laskeutuessa läpäisemättömänä sekä ulkona että sisällä, taikka usein pimeyttäkin petollisemman harmajan, yks’toikkoisen aavikon polkeminen, kuolettavan arkipäiväisyyden pyrkiessä mataloittamaan kaikki sielun toiminnat. Tunnenpa vielä „vihollisen” viimeisenkin petoksen, jolla hän koettaa taistelijaa lamauttaa, kun muut keinot eivät enää tehoa: itsesyytösten tulvan lankeemusten johdosta, katkeran itsensähalveksumisen ja epätoivon oman heikkouden ja mitättömyyden takia — tuskia, jotka petoina raastavat vielä silloinkin, kun muille jo hymyilee. Ne pyrkivät painamaan langennutta maata vasten, makaamaan oman heikkouden tunnossa, sen sijaan että hän teräksenä kimmahtaisi jaloilleen, sanoisi suorat sanat itselleen, painaisi kokemuksen mieleensä ja astuisi eteenpäin entistä tarmokkaammin.

No niin! Tänään olemukseni kuohuu voimaa ja päättäväisyyttä. Kaikki se tullaan tarvitsemaan viimeistä pisaraa myöten.

Ihmissuku! Rakkaus sinuun, jota ennen rukoilin, alkaa sarastella sielussani. Jokainen pieni välkähdys siitä iskee outona, tärisyttävänä voimana olemukseeni. Veljien tähden lähden eräretkelleni, veljien tähden tahdon riisua tehtävänsä täyttäneen personallisuuteni „veljien tähden” on väkevyyteni. Mahdollisesti ei ruumiini kestä? Hyvä! Tahdon silloinkin kaatua eteenpäin, kurotetuin käsin, katse tähdättynä Häntä kohden, jota en vielä näe, vaan jonka tunnen —.

Lokakuussa 1915:

Olen aina tuntenut olevani ikäänkuin kuninkaansa mielisuosion menettänyt rangaistuksen alainen sotilas, jonka sydän tuskaisesti himoitsee saada unhotettuna kuolla kuninkaansa edestä. Ja vaikka kunnioitus kuningasta ja hänen asiaansa kohtaan, vilpitön myötätunto ja auttamisen tahto rinnalla kamppailevia tovereita kohtaan saivat sotilaan uljaasti ja hymyillen kalpaansa käyttämään, tekivät hänestä väsyneitten rohkaisijan, epäilevien tuen, hän itse yön mustina yksinäisyyden hetkinään synkkänä kohtaloonsa tuijotti. Kuinka hurjilta kuvastuivat silloin suorittamansa aseleikit. Narri hän oli ollut, ei sotilas, narrin kaapu oli ollut hänen sotisopansa, kulkuset olivat helisseet hänen kypärässään, puuna oli hänen säilänsä kalissut. . . Mitä siitä jos toverit toista vakuuttivat, itsehän hän paraiten tiesi mitä oli.

Syyt piilivät itsessäni, siitä olin varma, enkä armoa kerjännyt, ei sitä tarjottu, enkä siitä olisi huolinutkaan. Jumalat tunteilevat kunkin alalleen.

Minä, joka todistelin muille tapausten takana olevan rakastavan johdatuksen, itse sellaista koskaan tuntematta omalle kohdalleni, minä, joka koetin osoittaa muille Jumalan sormet itse niitä näkemättä omassa elämässäni, minä olen saanut — tai luulen saaneeni — viime aikoina kokea johdatusta. Mitenkähän lienee tullut lakatuksi tapausten ja tilanteiden järjestämisestä ja väkivaltaisesta muovailusta, summa se, että tuntuu kuin minun tulisi olla vain valmisna ja tapaukset, tehtävät ja tilaisuudet saapuvat kohdalleni merkillisesti järjestettyinä. Ilolla tervehdän jokaista omien suunnitelmieni rikkoutumista, sillä heti aavistan kokonaista sarjaa tilaisuuksia, jotka rientävät vastaani toiselta taholta. Ja jälessä henkivät lempeät rauhan tuulet . . .

— Hyvin kesti sotilas yön ja yksinäisyyden ja kuninkaansa karttavan katseen. Mutta hänen kädenottoaan, sitä tuskin hän kestänee, oi, ei kestä, ei kestä!

Tänään aamulla varhain, kun palasin pieneltä hyökkäysretkeltä, joka oli eteeni asetettu, muistuivat rautatievaunussa mieleeni Björnsonin säkeet:

Kaunis, oi Jumala, kotisi lie, —
Sulje se sentään vielä,
Viipyä tahdon mä tiellä!

Vähän myöhemmin samana vuonna:

Tiedät, missä kohden olen polulla menossa. Syntisempänä muita astun sitä, ylpeyteni ja ylenkatseeni voimalla kannan omantuntoni taakkaa. Mutta syvemmällä syntejäni, ylempänä ylpeyttäni asuu voima, joka saapi jalkani polkuani astumaan, vaikutin, joka alati ajaa eteenpäin, läpi yön, läpi itseni ylönkatseen ja kirojen, läpi houkutuksien ja kauhujen, ainoa toivoni, ainoa uskoni. ainoa väkevyyteni: *Muiden tähden!* Noiden takia, jotka ovat sydäntäni lähellä, saaden sen hellyydestä murtumaan korkeankaipuullaan, noiden minulle tuntemattomien sielujen takia, joiden ikävöivä itku täyttää ilman, kaikkien tämän surujen syleilemän maan orpojen lasten takia, jotka pimeässä hapuilevat, — heidän tähtensä on minun ponnistettava eteenpäin, askel askeleelta, vaikka vertyvin jaloin. Olenhan jo kokenut, kuinka jokainen ponnistukseni, jokainen askeleeni minulle käsittämättömällä tavalla lisää voimia sekä tilaisuuksia muiden auttamiseen, saaden ylpeän sydämeni nöyrästä onnesta värisemään. Siis eteenpäin! — — —

Suokoot suuret Mestarit veljellemme voimaa kestämään sen alennus- ja pimennyskauden, joka hänen on läpikäytävä kypsyäkseen seuraavissa elämissä jaloksi työntekijäksi kehityksen palvelukseen.

TOINEN TUOMIO.

Toinen Seuran hallituksen entinen jäsen, Väinö Valvanne, on tuomittu osanotosta valtiopetokseen kolmen vuoden ehdolliseen kuritushuonerangaistukseen ja olemaan viisi vuotta kansalaisluottamuksen menettäneenä. Rangaistusta ei panna täytäntöön ilman uutta rikosta.

KUUTAMOYÖLLÄ.

Seuraavan tunnelmakylläisen eletyn kokemuksen puki sanoiksi kesäkursseilla nuori tyttö, joka vasta liittyi Seuran jäseneksi.

Ne tulevat kaikki luokseni, nuo luonnonhenget, pienet, suuret, kauniit, hurmaavat olennot. Soittaen ja tanssien he tulevat, keijuen kuun valossa, hienoissa harsoissa ja hajahapsin, huiluja soittaen ja nauraen. Suureen rakkauden juhlaan ne minua mu-

kaansa tahtovat, pyytelevät ja hurmaavat — ja tuskaa, tuskaa tuovat, heidän luoksensa en voi mennä. Avuttomana, kärsivänä sieluni lepää heidän huumaamanaan; kipeää tuottaa sieluuni heidän sytyttämänsä ääretön, hurja kaipuu. He vain soittavat, tanssivat ja tahtovat vetää mukanaan yön villiin leikkiin.

Suojelusenkelini, valkea hyvyys, rajaton rakkaus, seisoo vierelläni hiljaa, hiljaa surren. Sydämeni kyynelöi hänen tähtensä, se tahtoisi lohduttaa omaa enkeliäni, mutta se ei jaksa. Se ei jaksa ajaa luotaan kiehtovia keijuja ja nousta enkelini suureen sopusointuiseen rauhaan, pyyteettömään lepoon.

Minun enkelini ei tuomitse minua, ei se minua paheksien ajattele, vaikka niin paljon surua hänelle tuotan. Hän ymmärtää minun sieluni suuren elämänkaipuun, hän ymmärtää minun vereni voimakkaan sykinnän. Hän vain suree sentähden, että minä kärsin.

Oi Enkelini, suuri valkea hyvyys, anna minulle anteeksi, oi, älä jätä minua, anna viileän kätesi hiljaa painua polttavalle otsalleni ja vuodattaa sieluuni rauhaa.

OTTEITA.

Se teosofia, jonka me omaamme, on ikäänkuin itämään ruvennut siemen. Jos me koetamme säilyttää sitä vain itseämme ja varsinaisia teosofeja varten, niin me sen menetämme, mutta jos meillä on voimaa ja uskallusta kylvää teosofiamme suurten joukkojen toivomusten ja pyrkimysten maaperään, niin saamme sen takaisin uuden sivistyskauden uskontoa, tiedettä, taidetta, kirjallisuutta, yhteiskuntajärjestelmää ja yleisiä tapoja elähdyttävänä henkisenä voimana. Nyt on Suomen veljeyden ja kansanvaltaisuuden laajin edustaja, työväenliike, tekemänsä erehdyksen tähden ilman ulkonaista muotoa. Se etsii itselleen maailmankatsomusta liittolaisekseen ja uuden muotonsa perustaksi. Jos se taas saa uudelleen yhtyä materialismiin, vihan ja kuoleman aatteeseen, niin tulee se koston, hävityksen ja luokkavihan uskonnoksi, mutta jos me täytämme velvollisuutemme ja uhraamme sille sen teosofian, jonka olemme Mestareilta ja Heidän oppilailtaan saaneet ihmiskunnan kehityksen jouduttamiseksi, niin tulee työväenliike todella kansanvaltaisuutta ja veljeyttä edustavaksi, uutta sivistystä ja yhteiskuntaa luovaksi rakkauden uskonnoksi, joka kohottaa koko ihmiskunnan veljellisempään elämään.

(A. A. Saarnion esitelmästä.)

„Me Suomen teosofit olemme etupäässä Suomen kansaa varten. Ja onnistuaksemme tehtävässämme täytyy meidän osata löytää oma paikkamme ja tehtävämme ja kansamme tehtävä. Uskollisuus omalla paikallaan ja erikoistehtävässään synnyttää harmonian, sopusoinnun. Missä yksikin ratas alkaa nurista, siellä syntyy epäsointua, viivytystä ja ajanhukkaa.

jos me näin nöyrinä ja joustavina löydämme oman paikkamme kansallisessa tehtävässämme, silloin me voimme sulattaa teosofista viisautta itseemme ja tarjota sitä kansallemme, sen tarpeiden mukaan.

Meidän täytyy oman sielumme ja työmme kautta pukea teosofinen viisaus Suomen kansallispukuun. Ei riitä että me matkimme suuria teosofisia puhujia ja kirjailijoita, meidän tulee oman sielumme sulatusuunissa yhdistää jumalallinen viisaus ja kansamme hätä ja tarve. . . . että se saa kansamme sielussa sen pohjimmat soinnut heläjämään, sen herkimmät kielet väräjämään.”

J. R. H.

„Kiitos kursseista. Siellä tapahtui ihme, tuntui minusta. Oli kuin me kaikki siellä olisimme avautuneet hyvien, rauhaa rakentavien voimien vaikutuksen alaisiksi. Tunnen itseni ihmeellisesti nuortuneeksi ja uudestisyntyneeksi. Rakkaus, toivo ja usko kaikkialta säteilee vastaani. On hyvä saada olla veljien kanssa ‘temppelissä’ — siellä oppii, ymmärtää ja rakastaa.” *(S. T—us.)*

SEURAN OSOTE.

Seuran kirjeenvaihto, jäsenmaksut y. m. ohjattakoot Teosofiseen päämajaan, Oulunkylä, rva Olga Salolle. Myöskin Helmi Jalovaaran ja Helmi Rissasen osote on sama.